

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000066

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-01-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дидик-Меуш Ганна Михайлівна

2. Dydyk-Meush Hanna Mykhailivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2018

Спеціальність за освітою: українська мова та література, російська мова та література

Місце роботи здобувача: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.19

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21, 16.31

Тема дисертації:

1. Комбінаторика в українській мові XVI–XVIII століть: теорія, практика, словник (ад'єктивно-субстантивні словосполучення).
2. Combinatorics in the Ukrainian language of the 16th–18th centuries: theory, practice, vocabulary (adjective-substantive phrases).

Реферат:

1. У дисертації на матеріалі українських писемних пам'яток різних стилів і жанрів досліджено комбінаторику (сполучуваність) української мови XVI–XVIII ст. із позицій комбінаторної лінгвістики із залученням досягнень когнітивної лінгвістики. Вивчено природу, механізми, джерела та чинники побудови зв'язків між словами на прикладі компонентів ад'єктивно-субстантивного словосполучення; запропоновано застосовувати шкалу комбінаторної (композиційної) семантики до аналізу сполучуваності в діяхронії; уперше розроблено принципи комбінаторного словника української мови XVI–XVIII ст. Удосконалено класифікацію словосполучень, методологію дослідження лексико-синтаксичної сполучуваності, принципи диференціації валентності та сполучуваності. Встановлено термінологічний інструментарій та термінологічний апарат

комбінаторної лінгвістики. Доведено можливість ефективного поєднання комбінаторної лінгвістики та історичної лексикології і лексикографії, а також системного вивчення комбінаторики (зокрема лексико-синтаксичної сполучуваності) в українській мові XVI–XVIII ст. на підставі писемних пам'яток; обґрунтовано тісний зв'язок комбінаторики з іншими мовознавчими дисциплінами, зокрема з когнітивною лінгвістикою.

2. On the basis of the Ukrainian written sources of different styles and genres the combinatorics (compatibility) of the Ukrainian language of the 16th–18th centuries in accordance with combinatory linguistics and cognitive linguistics, was studied. Scientific novelty of the thesis is that the first time combinatorics (compatibility) in the Ukrainian language of the 16th–18th centuries was studied comprehensively on the basis of combinatorial linguistics in combination with cognitive linguistics; substantive phrases. In this paper, for the first time, a scale of combinatorial (compositional) semantics was proposed for analyzing the compatibility in diachrony; for the first time the principles of the combinatorial dictionary of the Ukrainian language of the 16th–18th centuries were developed. The Ukrainian language of the 16th–18th centuries was described on the basis of 2000 texts – different in size and genre, due to which a complete description of the Ukrainian language of that time was obtained, as well as analysis of the features of lexical-semantic compatibility. The thesis is devoted to two main aspects: combinatorial lexicology and combinatorial lexicography. That is why the basic concepts of combinatorial linguistics are syntax in the dissertation: syntagmatics, combinatorics, valence, compatibility, context and distribution. Syntagmatics combines valence (level of language; language syntagmatics) and compatibility (level of speech; speech syntagmatics); context and distribution are compatible and form a private opposition. Combinatorics in the Ukrainian language of the 16th and 18th centuries can be studied only by the example of ancient texts that testify to the Ukrainian language of that period. Compatibility is speech-level valency. The decisive factor was the distribution of compatibility between active and passive (which corresponds to active and passive valence). In the case of active valence, one word “fills” the valence of the word, syntactically dependent on the most valence word, and the word can add an element that is ready to obey; in the case of passive valence, one word “fills” the valence of a word that does not obey it, on the contrary, subordinates it to itself. Passive compatibility is decisive, in particular, for the adjectival attribute, which is important in accordance with the theses set forth below.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Лідія Павлівна

2. Hnatiuk Lidiia Pavlivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Лідія Павлівна

2. Hnatiuk Lidiia Pavlivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоусенко Петро Іванович

2. Bilousenko Petro Ivanovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грещук Василь Васильович

2. Greshchuk Vasyl Vasyliovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купчинська Зоряна Олегівна

2. Купчинська Зоряна Олегівна

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.